

Is de vergroening van het landbouwbeleid wel effectief?

nieuws

In De Standaard verscheen een kritisch stuk over het effect dat ‘groene landbouwsubsidies’ hebben. Wat de vergroening van de inkomenssteun betreft, is de teneur dat de lat zo laag ligt dat er nauwelijks milieuwinst te verwachten valt. Over de vergoedingen die landbouwers ontvangen in ruil voor vrijwillig natuurbeheer, wordt in iets positievere termen geschreven. Boeren hebben goede intenties en doen inspanningen, maar specifiek voor akkervogels konden beheerovereenkomsten het tij nog niet keren. Boerenbond reageert (onaangenaam) verrast omdat in een artikel over de Vlaamse landbouw enkel de visie van de natuurbeweging aan bod komt.

© 11 FEBRUARI 2015 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:29

Lees meer over:

natuur

In De Standaard verscheen een kritisch stuk over het effect dat ‘groene landbouwsubsidies’ hebben. Wat de vergroening van de inkomenssteun betreft, is de teneur dat de lat zo laag ligt dat er nauwelijks milieuwinst te verwachten valt. Over de vergoedingen die landbouwers ontvangen in ruil voor vrijwillig natuurbeheer, wordt in iets positievere termen geschreven. Boeren hebben goede intenties en doen inspanningen, maar specifiek voor akkervogels konden beheerovereenkomsten het tij nog niet keren. Boerenbond reageert (onaangenaam) verrast omdat in een artikel over de Vlaamse landbouw enkel de visie van de natuurbeweging aan bod komt.

Europa heeft een derde van de inkomenssteun aan landbouwers afhankelijk gemaakt van ecologische inspanningen. Die vergroening is een slag in het water, concludeert De Standaard na een gesprek met Trees Robijns van Birdlife International. “Wij, de natuurorganisaties, hebben die hervorming mee verdedigd. Maar nu moeten we vaststellen dat van de oorspronkelijke ideeën nauwelijks iets overblijft, en dat het in plaats van een vergroening een grote greenwashing is geworden.” Robijns droeg bij aan een rapport in Science waarvoor een 20-tal onderzoekers uit acht landen het vergroeningsbeleid onder de loep nam. Ze concludeerden dat het beleid contraproductief is omdat het heel Europa over dezelfde kam scheert en daardoor onder meer tekortschiet voor gebieden waar de biodiversiteit extra bescherming nodig heeft.

Verder hekelt De Standaard dat veel Vlaamse landbouwers ontsnappen aan de verplichte vergroeningsmaatregelen omdat die alleen voor de grotere bedrijven gelden. En als ze er al aan moeten voldoen, dan vergt het dikwijls weinig verandering. Als voorbeeld worden groenbedekkers aangehaald omdat ze een gemakkelijke invulling zijn van het ecologisch focusgebied dat op vijf procent van het akkerland aangelegd moet worden. Veel boeren zaaien immers reeds gele mosterd na de tarweoogst.

Ook op de vergoeding die landbouwers binnen het systeem van de beheerovereenkomsten krijgen voor vrijwillig natuurbeheer komt er kritiek. Bijna alle akkervogelsoorten staan op de rode lijst van de Vlaamse broedvogels omdat ze met uitsterven zijn bedreigd. De overheid zou nog te veel op het middel – de vergoeding die de boer krijgt om grond uit productie te nemen – focussen in plaats van op de doelstellingen. Uit de mond van ULB-professor Marjolein Visser en INBO-medewerker Glenn Vermeersch luidt het dat de beheerovereenkomsten een “doekje voor het bloeden” en een “druppel op een hete plaat zijn”.

Freek Verdonckt, vrijwilliger van de Werkgroep Grauwe Gors, legt uit dat het aantal akkervogels in Vlaanderen blijft dalen. De beheerovereenkomsten konden met andere woorden het tijt nog niet keren, "omdat het er te weinig zijn en niet alle maatregelen even effectief zijn". Verdonckt haalt de kiekendief aan als voorbeeld, een roofvogel die op zoek gaat naar een broedplaats maar hier om een onbekende reden toch niet wil aarden. "Het ontbreekt hen aan iets, dat is duidelijk. Onderzoek naar het nut van wat werkt en wat niet, is cruciaal", zegt Verdonckt. In dat verband verwijst hij naar de veel grotere onderzoeksbudgetten in buurland Nederland. "Als men in Vlaanderen geen budget voor behoorlijk onderzoek uittrekt, zal men vroeg of laat moeten vaststellen dat tientallen miljoenen overheidsgeld niet geleid hebben tot de gewenste resultaten en dat de beheerovereenkomsten dan maar beter afgeschaft worden."

In de loop van de dag reageerde Boerenbond op bovenstaand verhaal omdat het ongenueanceerd gebracht werd. De natuurbeweging mocht zijn zegje doen terwijl de landbouwsector niet aan het woord werd gelaten in een artikel dat over de Vlaamse landbouw gaat. Dat het Europese beleid niet optimaal is, daar is Boerenbond het mee eens. Het had effectiever en efficiënter gekund. Daarom pleitte Boerenbond voor een regelgeving die ook rekening houdt met het verstedelijk karakter van Vlaanderen. Natuurverenigingen gingen niet mee in deze benadering, wat volgens Boerenbond een gemiste kans is om met hetzelfde budget tot betere resultaten te komen. "Maatwerk dat rekening houdt met regio's en sectoren zou zonder twijfel betere resultaten geven dan de eenheidsworst die nu op tafel ligt en zich enkel toelegt op grondgebonden landbouw, een fractie van onze Vlaamse bedrijvigheid"

Boerenbond vraagt ook al jaren een goed uitgebouwde en objectieve monitoring, opvolging en onderzoek in kader van biodiversiteit, niet enkel in landbouwgebied maar ook in natuurgebieden want ook daar ontbreekt de kennis over aanwezige natuurwaarden en over de effecten van bepaalde maatregelen. De landbouworganisatie wijst er op dat vergroening meer is dan het akkervogelbestand, de focus van het artikel. Bovendien komt de milieuwinst niet alleen van de vergroeningscomponent in het gemeenschappelijk landbouwbeleid maar ook van de beheerovereenkomsten en randvoorwaarden voor inkomenssteun die aan belang winnen. Ook in het kader van investeringssteun wordt veel belang gehecht aan milieu-efficiëntie. Met de beheerovereenkomsten wil Vlaanderen meer bereiken dan enkel een groeiende populatie aan akkervogels. Op 48.000 hectare van het Vlaams landbouwareaal lopen één of meerdere beheerovereenkomsten, dat is bijna acht procent van het landbouwareaal waarop op vrijwillige basis extra inspanningen gebeuren om het landschap, milieu en natuurkwaliteit te verbeteren. "Tussentijdse evaluaties tonen verbetering aan maar dat grote, merkbare vooruitgang de nodige tijd vergt, mag niemand verrassen", aldus Boerenbond.

Tot slot herhaalt Boerenbond zijn visie waarbij de organisatie pleit voor doordacht beleid. "Middelen moeten efficiënt en resultaatgericht ingezet worden. Niet overal kan alle natuurwaarde gerealiseerd worden, zeker niet tegen een haalbare kostprijs. Het grote Europa moet meer rekening houden met de verschillen tussen regio's en sectoren. Maar laten uitschijnen als zou het Europees landbouwbeleid tot niets dienen, is onterecht en een miskennen van de grote veranderingen die de voorbije twee decennia doorgevoerd werden op de Vlaamse land- en tuinbouwbedrijven."

Bron: De Standaard / eigen verslaggeving

Beeld: Ben Koks

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

